

پاسخ تشریحی

فایل نمونه کتاب های بسته گلبرگ هفتم (متوسطه اول)

فابل مونه
گلببرگ انگلیسی
هفتم

My House خانه من

.lesson 6.

نکات مهمی که در درس ششم با آنها آشنا می شویم عبارتند از:

۱ گفتن موقعیت مکانی افراد

■ برای پرسیدن موقعیت مکانی از کلمه پرسشی (where) استفاده می کنیم.

where is your father?

پدر شما کجا است؟

He is in the garage

او در گاراژ است.

برای گفتن «در منزل / خانه» از عبارت at home یا home بدون حرف اضافه استفاده می کنیم.

نکته

مثال: He is at home? یا He is home. او در خانه است.

■ آشنایی با ساختار و کاربرد زمان حال استمراری در جملات.

۲ چگونه بگوییم که افراد الان در حال انجام دادن چه کاری هستند. (ساختار حال استمراری)

what is your mother doing?

مادر شما الان در حال انجام دادن چه کاری است؟

she is cooking now.

او دارد آشپزی می کند الان.

ساختار حال استمراری

ادامه جمله + ing + فعل اصلی + am is are
 فعل
 he is watching Tv

مثال:

با فاعل های مفرد «is» می آید. با فاعل های جمع «are» می آید. با ضمیر فاعلی «I» همیشه «am» می آید.

مفرد

he
she
it
Name

is

جمع

we
you
They

are

I — me

این را هم بدانید:

طرز تلفظ صحیح حروف «w» و «v» در زبان انگلیسی خیلی مهم و متفاوت هستند. دقت کنید.

برای تلفظ

W

هر دو لب را غنچه کنید

مثال:

we
why
work

برای تلفظ

V

دندان های ردیف بالا را روی لب پایین فشار بدهید

مثال:

very
van
villa

۱. کلمات داده شده را با حروف کوچک یا حروف بزرگ بازنویسی کنید.
1. garage: 2. READ: 3. student: 4. WALK:
۲. حروف بزرگ در ستون A را به حروف کوچکشان در ستون B وصل کنید.
A	B
E	w
F	e
W	l
L	i
I	f
۳. با توجه به تصاویر جملات صحیح را با علامت ☒ و جملات غلط را با علامت ☐ مشخص کنید.
1. A: where is she?
B: She is in the kitchen. ☐
2. A: what are they doing?
B: They are playing football. ☐
3. She is in her office. ☐
4. He is eating lunch. ☐
۴. حرف هماهنگ با حرف داخل پرانتز را پیدا کنید و دور آن دایره بکشید.
- (l): l i e a (d): v W D B
۵. کلمه مربوط به هر شکل را مشخص کنید. (یک مورد اضافی است)
- apartment ☐ office ☐ kitchen ☐ bedroom ☐ bathroom ☐
- (a) (b) (c) (d)
۶. با حروف درهم ریخته یک کلمه صحیح بسازید.
1. orom: 2. tewro:
۷. با کلمات درهم ریخته جمله صحیح بسازید.
1. reading / she's / book / a / .
.....
2. in / They're / the living room / .
.....
۸. کدام کلمه با کلمه داخل پرانتز هماهنگ است؟ دور آن خط بکشید.
1. (Job): kitchen office bedroom 2. (TV): watch wash play

۹. کدام کلمه با بقیه ناهماهنگ است؟ آن را ☒ بزنید.

1. reading playing washing living room 2. hand office garage room

۱۰. کلمات داده شده در ستون سمت چپ را به کلمه مناسب در ستون سمت راست وصل کنید.

kitchen	working
office	studying
room	cooking

۱۱. کدام کلمه از نظر تلفظ حرف (W) با بقیه ناهماهنگ است؟ دور آن دایره بکشید.

White – Who – Work – Wash

۱۲. با کلمات داده شده جملات را کامل کنید. (یک لغت اضافی است).

living room - playing - cooking - fixing - hands

1. That man is football. 2. Wash your and come for lunch.
3. They are watching TV in the 4. My Mother is in the kitchen.

۱۳. گزینه صحیح را مشخص کنید.

1. Dad is the car. calling ☐ working ☐ fixing ☐
2. Sima is an apple. eating ☐ washing ☐ playing ☐
3. I am with my computer. drinking ☐ working ☐ washing ☐

۱۴. کلمات ستون سمت چپ را به کلمه مناسب از ستون سمت راست وصل کنید. (در ستون سمت راست یک کلمه اضافی است).

fixing	a shirt
reading	food
washing	mom
cooking	a phone
	a book

۱۵. با توجه به تصاویر و کلمات داده شده جاهای خالی را کامل کنید.

reading - washing - fixing - cooking

1. Mona is her hands. 2. My aunt is

3. They are newspaper. 4. He is my car.

۱۶. پاسخ سؤالات ستون «A» را از ستون «B» پیدا کرده و به آن وصل کنید.

- A**
1. What are you doing?
 2. Where are you?
 3. What is she doing?
 4. Where is she?

- B**
- a. I'm in my room.
 - b. She's in the living room.
 - c. She's watching TV.
 - d. I'm studying.

۱۷. مکالمه زیر را مرتب کنید.

- What is she doing?	A:
- Where is Maral?	B:
- She's studying	A:
- She's in her bedroom	B:

۱۸. مکالمه زیر را با جملات داده شده کامل کنید. (یک عبارت اضافی است)

I'm cooking lunch - I'm in the kitchen - I'm walking home.

A: Where are you?	B:
A: What are you doing?	B:

یادداشت:

فایل نمونه
گلدبرگ پیام های آسمان
هفتم

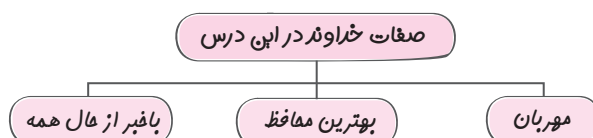
فصل اول: خداشناسی

درس نامه.

درس ۱ ببنای مهربان

آنچه باید بیاموزیم:

- وظیفه ما در برابر نعمت‌های خداوند شکرگزاری از او و استفاده صحیح و به جا از نعمت‌هاست.
- خداوند ناظر تمامی اعمال ماست و همواره نسبت به کارهای ما بینا و شنواست و در برابر خطرات و گرفتاری‌ها محافظ ماست.

علل مرسوم شدن انسان از حفاظت خداوند

- بی‌دقتی و سهل‌انگاری
- نادانی
- اشتباه و یا گناه

نشانه‌های محبت خداوند به انسان

- مراقبت و توجه دائمی
- برتری دادن انسان بر سایر موجودات
- هموار ساختن راه رسیدن به رستگاری با بذل نعمت‌های ارزشمند

مثل: توانایی یادگیری و انجام کارهای خوب و شناختن کارهای بد و دوری از آنها

شکرگزاری

- وظیفه ما در برابر نعمت‌هایی که خداوند به ما داده شکرگزاری است.

انواع شکرگزاری از نعمت‌های خدا

- زبانی (ساده‌ترین نوع تشکر) **مانند** گفتن «الحمد لله»
- استفاده صحیح و به جا از نعمت‌ها **مانند** کمک به پدر و مادر

ناسپاسی در برابر خداوند:

- استفاده ناصحیح از نعمت‌هاست **مانند** زورگویی به دیگران

شکر واقعی:

- این است که از نعمت‌های خداوند در راه نافرمانی او و انجام کارهای حرام استفاده نکنیم.

سخن امام صادق (ع) درباره شکر نعمت:

- شکر نعمت آن است که از آنچه خداوند حرام کرده است، دوری کنی.

پیام قرآنی

پیام آیه	ترجمه آیه	آیه
خداوند همه جا همراه انسان است	هرکجا باشید او با شماست	وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
خداوند مهربان‌ترین و بهترین محافظ است	خداوند بهترین نگهدارنده و مهربان‌ترین مهربانان است	فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
شکرگزاری نعمت‌های خداوند سبب افزایش نعمت می‌شود	اگر شکرگزاری کنید ما قطعاً نعمت‌ها را زیاد می‌کنیم	لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ

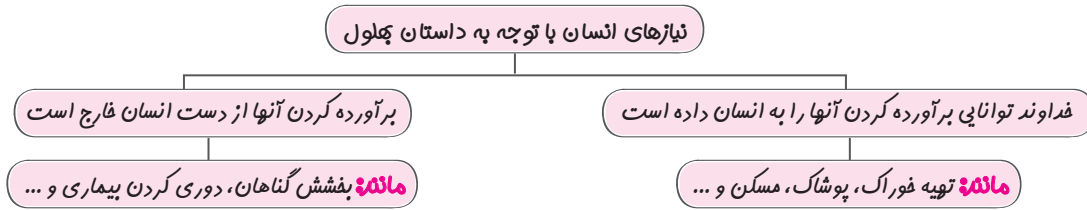
۱/۷۵	درستی یا نادرستی عبارات‌های زیر را مشخص کنید. ۱. ساده‌ترین نوع تشکر از خداوند گفتن «الحمد لله» است که به آن شکر زبانی می‌گوییم. ۲. شکرگزاری فقط به صورت زبانی ممکن است. ۳. شکرگزاری، زیاد شدن نعمت خداوند را در پی ندارد. ۴. استفاده از فرصت‌ها در کمک به پدر و مادر شکرگزاری محسوب نمی‌شود. ۵. شکر واقعی نعمت‌ها در استفاده صحیح از نعمت‌ها و دوری از حرام است. ۶. برتری انسان به سایر موجودات از نشانه‌های محبت خدا به انسان است. ۷. دعا کردن در حق دیگران بخاطر انجام کاری یک نوع تشکر زبانی است. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐
۲/۷۵	گزینه صحیح را انتخاب کنید. ۸. با توجه به حدیث امام صادق (ع) شکر واقعی نعمت چگونه است. الف) به نیازمندان جامعه بیشتر کمک کنیم. ب) «الحمد لله» را زیاد بگوییم. ج) از آنچه خداوند حرام کرده است دوری کنیم. د) آیات قرآن و دعاها را بیشتر بخوانیم. ۹. با توجه به آیه شریفه «فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ» کدام یک از موارد زیر صحیح است؟ الف) خداوند بهترین نگهدارنده است. ب) خداوند همیشه مراقب و ناظر ماست. ج) خداوند مهربانترین مهربانان است. د) گزینه الف و ج ۱۰. محمد همیشه در پایان غذا خوردن می‌گوید «الحمد لله» این کار او چه نوع شکری محسوب می‌شود؟ الف) شکر عملی ب) شکر حقیقی ج) شکر علمی د) شکر زبانی ۱۱. آیه شریفه «لَنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ» با کدام یک از ابیات زیر هم معنی است؟ الف) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز ب) شکر نعمت، نعمت افزون کند ج) میازار موری که دانه کش است د) هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد ۱۲. با شکر عملی کدام یک از موارد زیر محقق می‌شود؟ الف) جلب رضایت خداوند ب) ناسپاسی خداوند ج) غضب خداوند د) کم شدن نعمت‌ها ۱۳. کدام آیه بیانگر این است که سپاسگزاری از خداوند، باعث افزایش نعمت‌های می‌شود؟ الف) إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ب) هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ج) لَنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ د) إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۱۴. کدام آیه بیان می‌کند که خداوند همیشه همراه و مراقب ماست؟ الف) هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ب) فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ج) لَنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ د) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۵. کدام یک از عوامل زیر باعث می‌شود انسان‌ها گاهی از محافظت و حمایت خداوند محروم شوند؟ الف) سهل انگاری و بی‌دقتی ب) نادانی ج) انجام گناه د) همه موارد ۱۶. کدام یک از کارهای زیر شکر عملی محسوب نمی‌شود؟ الف) خواندن کتاب‌های سودمند و مفید ب) گفتن «الحمد لله» ج) ورزش کردن د) حفظ کردن آیات قرآن ۱۷. وقتی کسی به ما کمک می‌کند و به او می‌گوییم (متشکرم)، این کار ما در واقع چه نوع شکری است؟ الف) شکرگزاری ساده ب) شکرگزاری عملی ج) شکر زبانی د) گزینه الف و ج ۱۸. مفهوم آیه شریفه «وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ» کدام یک از موارد زیر است؟ الف) خداوند به ما محبت می‌کند. ب) خداوند خواسته همه انسانها را پاسخ می‌دهد. ج) خداوند همیشه و همه جا با ماست. د) خداوند همه حوادث را از ما دور می‌کند.

۱/۲۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. ۱۹. خداوند مهربان انسان را بر برتری داده است. ۲۰. خداوند مهربان ما را طوری آفریده است که می‌توانیم را یاد بگیریم و انجام دهیم و را بشناسیم و از آنها دوری کنیم. ۲۱. گفتن «الحمد لله» نوعی است. ۲۲. استفاده صحیح و به جا از نعمت‌ها و استفاده ناصحیح از آن در برابر خداوند است. ۲۳. باعث زیاد شدن نعمت می‌شود.																
۴/۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. ۲۴. وظیفه ما انسان‌ها در برابر حجم عظیم توجه و نعمت خداوند چیست؟ ۲۵. استفاده صحیح از نعمت را چه می‌گویند؟ ۲۶. استفاده ناصحیح از نعمت را چه می‌گویند؟ ۲۷. ساده‌ترین نوع تشکر از خداوند چه نام دارد؟ ۲۸. نتیجه گناهی که گاهی انسان بر اثر بی‌دقتی و یا سهل‌انگاری مرتکب می‌شود چیست؟ ۲۹. خداوند مهربان با بذل نعمت و برتری که به انسان بر سایر موجودات داده است، چه راهی را برای او هموار ساخته است؟ ۳۰. با توجه به آیه شریفه «لئن شکرتم لازیدنکم» نتیجه شکرگزاری در برابر نعمت‌های خداوند چیست؟ ۳۱. هرگاه که از نعمت‌های خداوند در راه نافرمانی او و انجام کارهای حرام استفاده نکنیم، چه عملی را انجام داده‌ایم؟ ۳۲. این سخن از کیست؟ «شکر نعمت آن است که از آنچه خداوند حرام کرده است دوری کنی»																
۱	۳۳. مواردی را که مربوط هستند به هم وصل کنید. الف گفتن «الحمد لله» زورگویی به دیگران حفظ کردن آیات قرآن شکرگزاری ب شکر عملی زیاد شدن نعمت شکر زبانی ناسپاسی نعمت																
۱/۲۵	۳۴. جدول زیر را کامل کنید. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #f8d7da;"> <th>نعمت خداوند</th><th>شکر نعمت</th><th>ناسپاسی از نعمت</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>پیامبران و امامان</td><td>پیروی از فرمایش آنان</td><td>_____</td></tr> <tr> <td>معلم</td><td>احترام به معلم</td><td>_____</td></tr> <tr> <td>زبان</td><td>_____</td><td>دروغ گفتن</td></tr> <tr> <td>گوش</td><td>_____</td><td>_____</td></tr> </tbody> </table>	نعمت خداوند	شکر نعمت	ناسپاسی از نعمت	پیامبران و امامان	پیروی از فرمایش آنان	_____	معلم	احترام به معلم	_____	زبان	_____	دروغ گفتن	گوش	_____	_____	
نعمت خداوند	شکر نعمت	ناسپاسی از نعمت															
پیامبران و امامان	پیروی از فرمایش آنان	_____															
معلم	احترام به معلم	_____															
زبان	_____	دروغ گفتن															
گوش	_____	_____															
۷/۵	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۳۵. ترجمه آیه «وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ» را بنویسید. ۳۶. ترجمه آیه «لئن شکرتم لازیدنکم» را بنویسید. ۳۷. سخن امام صادق (ع) درباره شکر نعمت چیست؟ ۳۸. نتایج شکرگزاری از خداوند چیست؟ (۲ مورد) ۳۹. سه نمونه از نشانه‌های محبت خداوند به انسان را نام ببرید. ۴۰. بنظر شما شکر عملی را در چه کارهایی می‌توان نشان داد. (۳ مورد) ۴۱. شکر واقعی نعمت چیست؟ توضیح دهید. ۴۲. منظور شعر «شکر نعمت نعمت افزون کند ، کفر نعمت از کفت بیرون کند» چیست؟ ۴۳. شکر زبانی را تعریف کنید. ۴۴. چرا برخی از انسان‌ها با وجود اینکه خداوند از آنها مراقبت می‌کند، دچار حادثه می‌شوند؟																

درس ۲ استعانت از خداوند

آنچه باید بیاموزیم:

■ استعانت از خداوند بمعنای طلب یاری از خداوند است.

دیگران نیز مانند ما نمی‌توانند تمام نیازهای زندگی خود را به تنهایی برطرف کنند، پس فقط خداوند، بدون آنکه نیازی داشته باشد می‌تواند به همه یاری برساند.

توجه

راه‌های بهره‌مندی از یاری خداوند

- صبر و تقوا
- یاری دادن خداوند
- دعا

صبر و تقوا:

■ اگر در برابر مشکلات و سختی‌ها صبر کنیم و از گناهان دوری کنیم، خداوند یاری خود را نصیب ما خواهد کرد.

یاری دادن خداوند:

■ منظور یاری دین خدا است، یعنی ما با جهاد در راه خدا، دفاع از دین با جان و اموالمان و با عمل به دستورات خدا در انجام واجبات و ترک محرمات، در واقع خداوند را یاری کرده ایم و موجب ثبات و پایداری دین او شده ایم.

دعا:

■ از مهمترین و ساده‌ترین راه‌ها برای جلب یاری خداوند است و یکی از بهترین حالت‌هایی که دعا در آن مستجاب است نماز است.

توجه

- تقوا یعنی انسان در هنگام مواجه شدن با گناه، از آن دوری کند.
- گاهی اوقات از خداوند چیزهایی درخواست می‌کنیم که به مصلحتمان نیست و خداوند به جای خواسته ما چیزی را که مفیدتر و مناسب‌تر است به ما می‌دهد.
- خداوند بهتر از هرکسی به سود و زیان ما آگاه است.
- خداوند در حالی که انسان به او توجه بیشتری دارد، با لطف و رحمت بیشتری با او رفتار می‌کند.

پیام قرآنی

آیه	ترجمه آیه	پیام آیه
إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ	[خدایا] تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌خواهیم	خدایا ما نمی‌توانیم نیازهای زندگی خود را بدون کمک و یاری تو برطرف نماییم و غیر از تو را نیز سزاوار پرستش نمی‌دانیم و در حوائج فقط از تو یاری می‌جوییم.
بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَ يَأْتُواكُم مِّنْ قُورِهِمْ هَٰذَا، يُضِدِّكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ	آری اگر صبر و تقوا پیشه کنید، هنگامیکه دشمنان با جوش و خروش بر شما بتازند، پروردگارتان شما را یاری خواهد کرد، با پنج هزار نفر از فرشتگان که نشانه‌هایی با خود دارند	در صورت داشتن تقوا می‌توان یاری خدا را جلب نمود
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يَثْبِثْ أَقْدَامَكُمْ	ای کسانی‌که ایمان آورده اید، اگر خدا را یاری کنید، او نیز شما را یاری خواهد کرد و قدم هایتان را استوار می‌گرداند	کسانی‌که خدا و دین او را یاری می‌کنند، یاری خدا و استواری در راه خدا نصیبشان می‌شود.
وَ قَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ	و پروردگارتان گفت: مرا بخوانید تا [دعای] شما را بپذیرم	خداوند دعای هر بنده‌ای که او را بخواند را بی پاسخ نمی‌گذارد

۲	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را مشخص کنید. ۱. «ایاک نعبد» یعنی: تنها تو را می‌پرستیم. ۲. منظور خداوند از یاری او توسط بندگان، یاری نیازمندان است. ۳. «ایاک نستعین» یعنی: تنها تو را می‌پرستیم. ۴. استعانت یعنی: کمک کردن به دیگران ۵. یکی از راه‌هایی که می‌توان یاری خداوند را جلب نمود، داشتن صبر و تقوا است ۶. جهاد در راه خدا و عمل به دستورات خداوند موجب ثبات و پایداری دین خدا می‌شود. ۷. انسان برای حل مشکلات خود، فقط به کمک خداوند نیاز دارد. ۸. فقط خداوند، بدون آنکه نیازی داشته باشد، می‌تواند به همه یاری برساند.	درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐
۱/۵	گزینه صحیح را انتخاب کنید. ۹. در آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» از چه کسی کمک و یاری می‌خواهیم؟ الف) مردم (ب) خداوند (ج) مومنان (د) فرشتگان ۱۰. با توجه به آیه «بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَ يَأْتُواكُمْ مِنْ قُدْرِهِمْ هَذَا، يُمِدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ» چه عاملی باعث شد تا خداوند مسلمانان را در جنگ احد با پنج هزار فرشته یاری نماید؟ الف) دعا (ب) یاری دادن خداوند (ج) صبر و تقوا (د) استجاب دعا آنان ۱۱. منظور از «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» چیست؟ الف) پرستش خداوند (ب) استعانت از خداوند (ج) یاری کردن خداوند (د) گزینه الف و ب ۱۲. راه‌های بهره‌مندی از یاری خداوند کدامند؟ الف) صبر و تقوا (ب) یاری دادن خداوند (ج) دعا (د) هر سه گزینه ۱۳. یکی از مهم‌ترین حالت‌هایی که دعا در آن مستجاب می‌شود کدام است؟ الف) صبر (ب) تقوا (ج) نماز (د) روزه ۱۴. با توجه به آیه «ان تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ» شرط یاری توسط خداوند چیست؟ الف) پرستش خداوند (ب) یاری کردن خداوند (ج) دعا کردن (د) صبر و تقوا	
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. ۱۵. یکی از بهترین حالت‌هایی که دعا در آن مستجاب می‌شود است. ۱۶. خداوند به کسانی که او را یاری می‌کنند وعده داده است. ۱۷. دعای هیچ یک از بندگان از خداوند نمی‌ماند و او درخواست هیچ کس را نمی‌گذارد. ۱۸. در هر حال که انسان به خداوند توجه بیشتری دارد، خداوند نیز با و بیشتری با او رفتار می‌کند. ۱۹. منظور خداوند از یاری او توسط بندگان، او است. ۲۰. و مسلمانان در برابر مشکلات و جبران اشتباه و غفلت خود در جنگ احد آنان را شایسته پیروزی کرد. ۲۱. یعنی انسان در هنگام مواجه شدن با گناهان از آنها دوری کند.	
۷/۵	به سوالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. ۲۲. استعانت از خداوند به چه معناست؟ ۲۳. مفهوم آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» چیست؟ ۲۴. تنها کسی که بدون نیاز به دیگران می‌تواند به همه یاری برساند کیست؟ ۲۵. اگر ما بتوانیم در برابر مشکلات و سختی‌ها صبر کنیم و در هر موقعیتی از گناهان دوری کنیم چه چیزی نصیبمان می‌شود؟ ۲۶. صبر و ایستادگی مسلمانان در برابر مشکلات و جبران اشتباه و غفلت آنان را شایسته چه چیزی کرد؟ ۲۷. خداوند چگونه مسلمانان را در جنگ احد یاری کرد؟	

	۲۸. دوری کردن انسان در هنگام مواجه شدن با گناه چه نام دارد؟ ۲۹. خداوند به کسانی که او را یاری می‌کنند چه وعده ای داده است؟ ۳۰. منظور خداوند از یاری ما بندگان چیست؟ ۳۱. یاری دین خدا به چه چیزی منجر خواهد شد؟ ۳۲. یکی از مهمترین و ساده ترین راه های جلب رضایت خداوند چیست؟ ۳۳. نتیجه توجه بیشتر انسان به خداوند چیست؟ ۳۴. چرا گاهی خداوند بعضی از دعاها را مستجاب نمی‌کند؟	
۱	۳۵. مواردی را که مربوط هستند به هم وصل کنید. الف دعا کردن استعانت نماز تقوا هارون ب دوری از گناه مهمترین حالت برای استجابت دعا خلیفه مغرور و ظالم عباسی طلب یاری از خداوند مهمترین و ساده ترین راه جلب یاری خدا	
۰/۷۵	نمودار زیر را کامل کنید. ۳۶. آیا دعای بندگان از خداوند پنهان می‌ماند و او درخواست کسی را بی‌پاسخ می‌گذارد؟ در جواب سخن رسول خدا (ص) را کامل کنید: هیچ مسلمانی خدا را نمی‌خواند مگر اینکه دعایش یا در همین دنیا در روز قیامت بخشی از	
۰/۷۵	۳۷. راه‌های بهره‌مندی از یاری خداوند را در نمودار زیر کامل کنید. } راه‌های بهره‌مند از یاری خداوند	
۴/۵	به سوالات زیر پاسخ کامل بدهید. ۳۸. چرا گاهی خداوند بعضی از دعاها را مستجاب نمی‌کند؟ توضیح دهید. ۳۹. با توجه به آیه «بَلَىٰ إِن تَصْبِرُوا وَ تَتَّقُوا وَ يَأْتِيَكُم مِّنْ فَوْرِهِمْ هَذَا وَ ...» خداند با چه شرایطی مسلمانان را در جنگ احد یاری کرد؟ ۴۰. یاری کردن دین توسط ما بندگان یعنی چه؟ ۴۱. پیام و مفهوم آیه «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ» چیست؟ ۴۲. ترجمه آیه «وَ قَالَ رَبِّكُمْ اذْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ» را بنویسید. ۴۳. خداوند به چه کسانی وعده یاری داده است؟ و منظور از یاری خداوند چیست؟	

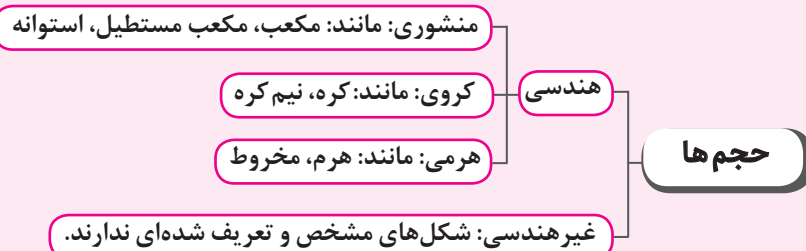
فابل مونه
گلببرگ ریاضی
هفتم

سطح و حجم

حجم‌های هندسی

۱- حجم‌ها:

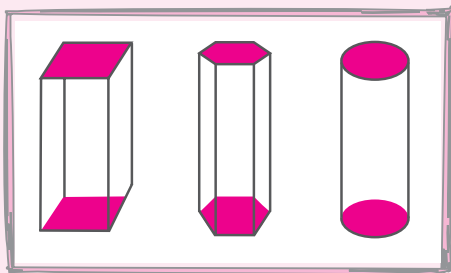
تذکر

بعضی از حجم‌های هندسی ترکیبی از منشورها، کره‌ها و هرم‌ها هستند.

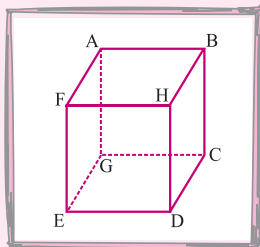
۲- حجم‌های منشوری:

تمام حجم‌های منشوری، حجم‌هایی هستند که بین دو صفحه موازی قرار می‌گیرند.

۳- اجزای منشورها:

- ۱ قاعده: به دو سطح‌های موازی که حجم‌های منشوری بین آن‌ها قرار می‌گیرند، قاعده می‌گویند.
- ۲ وجه‌های جانبی: به سطح‌های اطراف قاعده‌ها وجه‌های جانبی گویند.
- ۳ وجه: به تمام قاعده‌ها و وجه‌های جانبی، وجه گویند.
- ۴ یال: به محل برخورد سطح‌ها یال گویند.
- ۵ رأس: به نقطه برخورد هر سه سطح، رأس گویند.

مثال در مورد مکعب مقابل به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف. چند قاعده دارد؟ آن‌ها را نام ببرید:

۲ قاعده دارد. $EGCD$, $ABHF$

ب. چند وجه جانبی دارد؟ آن‌ها را نام ببرید:

۴ وجه جانبی دارد. $BCDH$, $DHFE$, $AFEG$, $ABCG$

پ. چند وجه دارد؟

۶ وجه دارد. $2 + 4 = 6$

ت. چند یال دارد؟ آن‌ها را نام ببرید:

۱۲ یال دارد. AG , BC , HD , FE

ث. چند رأس دارد؟ آن‌ها را نام ببرید:

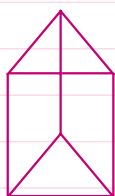
۸ رأس دارد.

AB , BH , HF , FA

GC , CD , DE , EG

A , B , C , D , E , F , G , H

تمرین

۱. الف. حجم چه نام دارد؟

ب. چند وجه جانبی دارد؟

پ. چند یال دارد؟

ت. چند رأس دارد؟

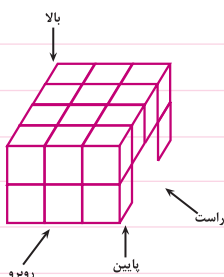
۲. الف. اگر یک استوانه را موازی با قاعده‌هایش برش بزنیم، سطح مقطع آن به چه شکلی دیده می‌شود؟

ب. یک استوانه از دید بالا چه شکلی است؟

پ. اگر یک مکعب را روی یک استوانه طوری قرار دهیم که رأس‌های مکعب روی محیط قاعده استوانه قرار گیرد، این حجم هندسی

از بالا به چه شکلی دیده می‌شود؟ آن را رسم کنید.

۳. حجم مقابل را از ۴ جهت نگاه می‌کنیم این حجم از ۴ طرف به چه شکلی دیده می‌شود؟

محاسبه حجم‌های منشوری

۴- رابطه ریاضی به دست آوردن حجم منشورها:

برای به دست آوردن حجم هر منشوری کافیه از رابطه مقابل استفاده کنیم: $V = s.h$ $\Rightarrow$ ارتفاع $\times$ مساحت قاعده = حجم منشور

$$V = s.h$$

مثال حجم استوانه‌ای به شعاع قاعده ۱۰ سانتی‌متر و ارتفاع ۵۰ سانتی‌متر را حساب کنید. ($\pi \approx 3$)

$$V = (10 \times 10 \times 3) \times 50$$

$$V = 300 \times 50 = 15000 \text{ cm}^3 \text{ سانتی‌متر مکعب}$$

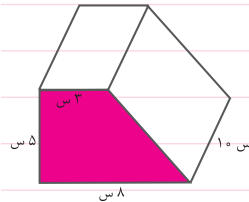

۴. حجم مکعبی به ضلع ۲۰ سانتی متر چند سانتی متر مکعب است؟

۵. حجم مکعب مستطیلی به طول ۳۰ سانتی متر، عرض ۲۰ سانتی متر و ارتفاع ۱۵ سانتی متر را حساب کنید.

۶. حجم استوانه‌ای به قطر قاعده ۲۰۰ سانتی متر و ارتفاع ۵۰۰ سانتی متر را حساب کنید. ($\pi \simeq ۳$)

۷. حجم منشور مقابل را حساب کنید.

۸. حجم یک منشور سه پهلوی که قاعده آن مثلث قائم‌الزاویه‌ای به اضلاع ۳ و ۴ و ۵ می‌باشد و ارتفاع آن ۱۰ باشد حساب کنید.

۹. در کارتنی به شکل مکعب مستطیل به طول و عرض و ارتفاع به ترتیب ۷۲ و ۴۵ و ۲۱ سانتی متر چند جعبه به شکل مکعب مستطیل

و به ابعاد ۲۴ و ۱۵ و ۷ سانتی متر جای می‌گیرد؟

مساحت جانبی و کل

۵- رابطه ریاضی به دست آوردن مساحت جانبی منشورها:

به مجموع مساحت‌های هر یک از وجه‌های جانبی هر منشوری مساحت جانبی آن منشور گویند که برای محاسبه آن کافیست از رابطه زیر استفاده کنیم:

$$S = p \cdot h \quad \text{ارتفاع} \times \text{محیط قاعده} = \text{مساحت جانبی منشور}$$

مثال مساحت جانبی استوانه‌ای به شعاع قاعده ۱۰ سانتی متر و ارتفاع ۵۰ سانتی متر را حساب کنید ($\pi \simeq ۳$)

$$S = (۲ \times ۱۰ \times ۳) \times ۵۰ = ۶۰ \times ۵۰ = ۳۰۰۰ \text{ cm}^2 \quad \text{سانتی متر مربع}$$

۶- رابطه ریاضی برای به دست آوردن مساحت کل منشورها:

برای به دست آوردن مساحت کل هر منشوری کافیست که مساحت جانبی آن را با مساحت ۲ تا قاعده منشور جمع کنیم:

$$S_{\text{کل}} = S_{\text{جانبی}} + ۲ S_{\text{قاعده}} \quad S_{\text{کل}} = \text{مساحت جانبی} + ۲ \times \text{مساحت قاعده}$$

مثال مساحت کل استوانه‌ای به شعاع قاعده ۱۰ سانتی متر و ارتفاع ۵۰ سانتی متر را حساب کنید. ($\pi \simeq ۳$)

$$S_{\text{کل}} = ph + ۲ S_{\text{قاعده}}$$

$$S_{\text{کل}} = (۲ \times ۱۰ \times ۳) \times ۵۰ + ۲ \times (۱۰ \times ۱۰ \times ۳)$$

$$S_{\text{کل}} = ۶۰ \times ۵۰ + ۲ \times ۳۰۰ = ۳۰۰۰ + ۶۰۰ = ۳۶۰۰ \text{ cm}^2 \quad \text{سانتی متر مربع}$$

تمرین

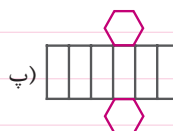
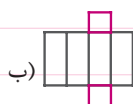
۱۰. حوضی مستطیل شکل به طول ۳ متر، عرض ۲ متر و ارتفاع ۱ متر داریم.

اگر بخواهیم بدنه‌های داخلی این حوض را رنگ کنیم، سطحی که باید رنگ شود چند متر مربع می‌باشد؟

۱۱. می‌خواهیم بدنه، کف و سقف منبع آبی به شکل استوانه را رنگ کنیم، اگر هر سانتی‌متر مربع آن نیاز به ۱۵/۰ کیلوگرم رنگ داشته

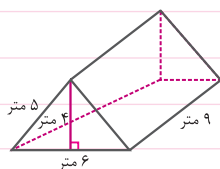
باشد با توجه به اینکه شعاع قاعده این منبع ۵۰ سانتی‌متر و ارتفاع ۱۰۰ سانتی‌متر است به چند کیلوگرم رنگ نیاز داریم؟ ($\pi \approx 3$)

۱۲. هر کدام از تصویرهای زیر، گسترده چه حجم هندسی می‌باشد؟

۱۳. یک چادر مسافرتی بزرگ مطابق شکل مقابل موجود است. چند متر مربع پارچه برای ساخت آن

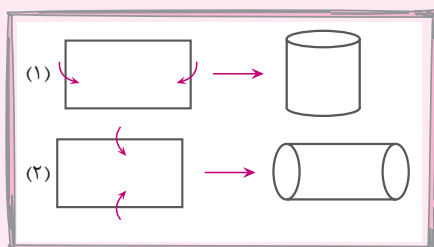
به کار رفته است؟

حجم و سطح

۷- ساخت استوانه به کمک کاغذ مستطیل شکل:

با توجه به شکل‌های (۱) و (۲) اگر یک کاغذ مستطیل شکل را لوله کنیم، به شکل استوانه در می‌آید، همانطور که ملاحظه می‌کنید در هر دو حالت مساحت جانبی استوانه‌ها برابر است چون برابر با مساحت کاغذ مستطیل شکل است. اما حجم حالت (۱) از حجم حالت (۲) بیشتر است.

مثال در شکل‌های بالا اگر طول مستطیل ۱۲ و عرض آن ۶ باشد، حجم استوانه‌ها را در هر دو حالت به دست آورید: ($\pi \approx 3$)

۶ = عرض مستطیل = ارتفاع استوانه: حجم (۱)

۱۲ = طول مستطیل = ارتفاع استوانه: حجم (۲)

۱۲ = طول مستطیل = محیط قاعده استوانه

۶ = عرض مستطیل = محیط قاعده استوانه

۲ = شعاع قاعده $\Rightarrow$ ۴ = قطر قاعده $\Rightarrow$ ۱۲ = ۳ × قطر قاعده

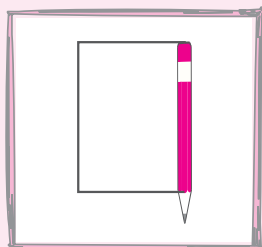
۱ = شعاع قاعده $\Rightarrow$ ۲ = قطر قاعده $\Rightarrow$ ۶ = ۳ × قطر قاعده

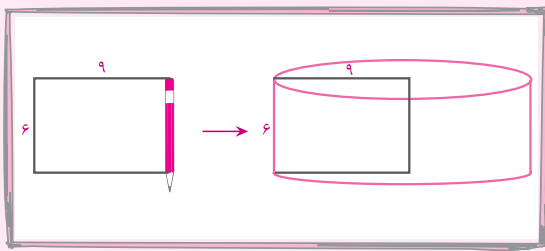
$V_{(1)} = S.h = 2 \times 2 \times 3 \times 6 = 72$

$V_{(2)} = S.h = 1 \times 1 \times 3 \times 12 = 36$

۸- ساخت استوانه از طریق دوران مستطیل:

با حرکت یک سطح در فضا، حجم ساخته می‌شود. حال اگر این سطح، مستطیل باشد، حجم حاصل یک استوانه است. به طور مثال اگر مطابق شکل مقابل کاغذی را دور مدادی بچسبانیم و آن را بچرخانیم، با چرخاندن مستطیل یک استوانه پدید می‌آید.

مثال یک کاغذ مستطیل شکل به طول ۹ و عرض ۶ را حول عرض

آن دوران می‌دهیم. حجم جسم حاصل را بیابید. ($\pi \simeq 3$)

$$V = Sh$$

$$V = 9 \times 9 \times 3 \times 6 = 1458$$

تمرین

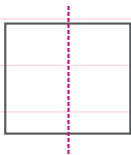
۱۴. یک کاغذ مستطیل شکل را به طول ۱۸ و عرض ۱۲ طوری لوله می‌کنیم که عرض‌های آن بهم بچسبند و یک استوانه ایجاد شود. ($\pi \simeq 3$)
الف) حجم استوانه را حساب کنید.

ب) مساحت جانبی استوانه را حساب کنید.

۱۵. یک کاغذ مستطیل شکل به طول ۸ و عرض ۵ را حول طول آن دوران می‌دهیم. حجم جسم حاصل را بیابید.

۱۶. شکل مقابل، مربعی به ضلع ۲۰ سانتی‌متر می‌باشد اگر آن را مطابق شکل حول خط چینی که از وسط اضلاع

آن عبور کرده است دوران دهیم، حجم جسم حاصل را بیابید. ($\pi \simeq 3$)

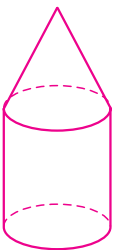
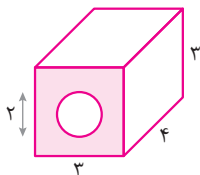
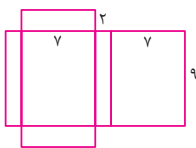

نمره ۱۰

آزمون فصل ششم

۶

۱	درستی یا نادرستی هر یک از جملات زیر را مشخص کنید. الف) در منشور n پهلوی، تعداد رأس‌ها $2n$ و تعداد یال‌ها $2n$ است. (تیزهوشان کرمان - فرداد ۱۴۰۲) درست ☐ نادرست ☐ ب) استوانه، منشوری با قاعده دایره است. (تیزهوشان سیستان و بلوچستان - فرداد ۱۴۰۲) درست ☐ نادرست ☐ پ) در دوران کاغذ مستطیل شکل حول طولش، عرض مستطیل به عنوان شعاع قاعده استوانه حاصل خواهد بود. درست ☐ نادرست ☐ ت) برای ساختن مکعبی به ضلع ۲ سانتی‌متر، ۲۴ سانتی‌متر مربع مقوا لازم است. درست ☐ نادرست ☐	(تیزهوشان فارس - فرداد ۱۴۰۲)
۲	جملات زیر را با کلمات یا اعداد مناسب کامل کنید. الف) حجم‌های بین دو سطح موازی قرار می‌گیرند. ب) اگر شعاع قاعده استوانه‌ای را نصف کنیم، حجم آن می‌شود. ب) منشور سه پهلوی از بالا به شکل دیده می‌شود. ت) مکعب مستطیل دارای یال است.	(تیزهوشان یزد - فرداد ۱۴۰۲) (تیزهوشان سیستان و بلوچستان - فرداد ۱۴۰۲)

۳.	گزینه صحیح را انتخاب کنید. الف) حجم مقابل، ترکیبی از کدام حجم‌ها است؟ (۱) منشوری - کروی (۲) کروی - هرمی (۳) هرمی - منشوری (۴) کروی - استوانه	۱
		
	ب) منبع آبی به شکل استوانه است که شعاع قاعده آن نیم متر و ارتفاعش ۲ متر است. این چند لیتر آب در این منبع جا می‌گیرد؟ ($\pi \simeq 3$) (۱) ۱/۵ (۲) ۱۵۰ (۳) ۱۵۰۰ (۴) ۱۵۰۰۰ پ) شعاع قاعده یک استوانه را ۳ برابر و ارتفاع را ۴ برابر کرده‌ایم. حجم آن چند برابر می‌شود؟ (تیزهوشان گیلان - فردا ۱۴۰۲) (۱) ۱۲ (۲) ۴۸ (۳) ۷ (۴) ۳۶ ت) برای ساخت مکعبی به ضلع ۳۰ سانتی‌متر چند سانتی‌متر مربع مقوا لازم داریم؟ (۱) ۲۷۰۰ (۲) ۹۰۰ (۳) ۵۴۰۰ (۴) ۳۶۰۰	
۴.	یک قطعه فلز را در ظرف آبی به شکل مکعب مستطیل به اضلاع قاعده ۴۸ و ۶۰ سانتی‌متر انداخته‌ایم و کاملاً به زیر آب فرو رفته است. در نتیجه ارتفاع آب ۴ سانتی‌متر بالا آمده است. حجم قطعه فلز را بیابید. (تیزهوشان آذربایجان شرقی - فردا ۱۴۰۲)	۰/۵
۵.	مستطیلی به ابعاد ۴ و ۵ سانتی‌متر را ۹۰ درجه حول عرض آن دوران داده‌ایم. حجم شکل به دست آمده را محاسبه کنید. ($\pi \simeq 3/14$) (تیزهوشان گیلان - فردا ۱۴۰۲)	۰/۷۵
۶.	حجم شکل مقابل را حساب کنید. (تیزهوشان کردستان - فردا ۱۴۰۲)	۱/۵
		
۷.	منشوری با قاعده پنج ضلعی موجود است که طول اضلاع قاعده آن بر حسب سانتی‌متر ۲ و ۵ و ۷/۵ و ۷ و ۸/۵ است. اگر ارتفاع این منشور ۸ سانتی‌متر باشد مساحت جانبی آن چند سانتی‌متر مربع است؟ (تیزهوشان فرمشور - فردا ۱۴۰۲)	۰/۷۵
۸.	درون یک مکعب مستطیل به ابعاد ۴ و ۳ و ۲ سانتی‌متر را پر از مایع کرده‌ایم. سپس مایع درون آن را در یک استوانه به شعاع قاعده ۶ سانتی‌متر می‌ریزیم. آب تا چه ارتفاعی بالا می‌آید؟ ($\pi \simeq 3$) (تیزهوشان کرمان - فردا ۱۴۰۲)	۱
۹.	شکل مقابل گسترده یک مکعب مستطیل است. اگر ابعاد این مکعب مستطیل را بر حسب متر در نظر بگیریم مشخص کنید: الف) حجم این مکعب مستطیل چند لیتر است؟ ب) مساحت کل آن چند مترمربع است؟	۱
		
۱۰.	یک مقوا به طول و عرض ۱۲ و ۸ سانتی‌متر را به شکل یک استوانه به ارتفاع ۸ سانتی‌متر در آوردیم. حجم این استوانه را حساب کنید. ($\pi \simeq 3$)	۱
۱۱.	در مکعب مستطیلی به طول و عرض و ارتفاع ۲۴ و ۱۸ و ۱۵ سانتی‌متر چند مکعب به ضلع ۳ سانتی‌متر جای می‌گیرد؟	۰/۵

فابل مونه
گلبرگ عربی
هفتم

الدَّرْسُ الثَّالِثُ: حِوَارُ يُونَنَ وَلَدَيْنِ

شناخت ضمایر

ضمیر کلمه‌ای است که به جای اسم می‌آید و از تکرار آن جلوگیری می‌کند، مانند: علی به مدرسه رفت او در آنجا درس خواند.

انواع ضمیر

۱) منفصل: ضمیرهایی هستند که جدا از اسم، فعل و حرف هستند و به آنها نمی‌چسبند.

مانند: هُوَ طَالِبٌ، هِيَ طَالِبَةٌ ← او دانش‌آموز است.

۲) متصل: ضمیرهایی هستند که به اسم، فعل و یا حرف می‌چسبند. مانند: كِتَابُهُ، كِتَابُهَا

ضمایر منفصل و متصل بر اساس فارسی

ضمایر منفصل

فارسی	عربی	مثال	ترجمه
من	أَنَا	أَنَا طَالِبٌ، أَنَا طَالِبَةٌ (مذکر و مؤنث)	من دانش‌آموز هستم.
تو	أَنْتَ	أَنْتَ طَالِبٌ ← مذکر	تو دانش‌آموز هستی.
	أَنْتِ	أَنْتِ طَالِبَةٌ ← مؤنث	
او	هُوَ	هُوَ طَالِبٌ ← مذکر	او دانش‌آموز است.
	هِيَ	هِيَ طَالِبَةٌ ← مؤنث	
ما	نَحْنُ	نَحْنُ طُلَّابٌ، نَحْنُ طَالِبَاتٌ (مذکر و مؤنث)	ما دانش‌آموز هستیم.
شما	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ طُلَّابٌ ← جمع مذکر	شما دانش‌آموز هستید.
	أَنْتُنَّ	أَنْتُنَّ طَالِبَاتٌ ← جمع مؤنث	
	أَنْتُمَا	أَنْتُمَا طَالِبَانِ ← مثنای مذکر	
	أَنْتُمَا	أَنْتُمَا طَالِبَتَانِ ← مثنای مؤنث	
آنها	هُمْ	هُمْ طُلَّابٌ ← جمع مذکر	آنها دانش‌آموز هستند.
	هُنَّ	هُنَّ طَالِبَاتٌ ← جمع مؤنث	
	هُمَا	هُمَا طَالِبَانِ ← مثنای مذکر	
	هُمَا	هُمَا طَالِبَتَانِ ← مثنای مؤنث	

ضمایر متصل

فارسی	عربی	مثال	ترجمه
م =	ی	کتابِی ← مذکر و مؤنث	کتابِی
ت =	ک	کتابِک ← مذکر	کتابِک
	کِ	کتابِکِ ← مؤنث	
ش =	ه، هُ	کتابِهُ ← مذکر	کتابِش
	ها	کتابِها ← مؤنث	
مان =	نا	کتابِنا ← مذکر و مؤنث	کتابِمان
تان =	کُم	کتابِکُم ← جمع مذکر	کتابِتان
	کُن	کتابِکُن ← جمع مؤنث	
	کُما	کتابِکُما ← مثنای مذکر	
	کُما	کتابِکُما ← مثنای مؤنث	
شان =	هُم	کتابِهُم ← جمع مذکر	کتابِشان
	هُن	کتابِهُن ← جمع مؤنث	
	هُما	کتابِهُما ← مثنای مذکر	
	هُما	کتابِهُما ← مثنای مؤنث	

ضمایر منفصل و متصل بر اساس عربی

مؤنث		غایب
متصل	منفصل	
ها = ش	هَی = او	
هُما = شان	هُما = آنها (آن دو)	
هُن = شان	هُن = آنها (ایشان)	

مذکر		غایب
متصل	منفصل	
هُ = ش	مفرد - هُو = او	
هُما = شان	مثنی - هُما = آنها (آن دو)	
هُم = شان	جمع - هُم = آنها (ایشان)	

مؤنث		غایب
متصل	منفصل	
کِ = ت	أَنْتِ = تو	
کُما = تان	أَنْتُمَا = شما (دو نفر)	
کُن = تان	أَنْتُنَّ = شما (چند نفر)	

مذکر		مخاطب
متصل	منفصل	
ک = ت	مفرد - أَنْتَ = تو	
کُما = تان	مثنی - أَنْتُمَا = شما (دو نفر)	
کُم = تان	جمع - أَنْتُمْ = شما (چند نفر)	

متکلم	متصل	منفصل
	ی = م	وحده (مفرد) - أَنَا = من
	نا = مان	مع الغیر (جمع) - نَحْنُ = ما

نکته

کلمه پرسشی «أَيُّ» به معنای «کدام» و «کدامیک» است.

مانند: أَيُّ سُورَةٍ بِاسْمِ أَحَدِ الْفِلْزَاتِ؟ سُورَةُ الْحَدِيدِ: کدام سوره به نام یکی از حیوانات است؟ سوره حدید

کلمه‌های مترادف

أَنَا مِنْ إِيْرَانِ	=	أَنَا إِيْرَانِيّ (من ایرانی‌ام)
نَهَائِيَّة	=	آخِر (پایان)

جَوَار	=	مُحَاوَرَة، مُكَالَمَة (گفتگو)
صَبَاحُ الْخَيْرِ	=	صَبَاحُ النَّوْرِ (صبح به خیر)
الْوَالِد	=	الْأَب (پدر)

کلمه‌های متضاد

جَدَّ (پدربزرگ)	≠	جَدَّة (مادربزرگ)
-----------------	---	-------------------

أَب (پدر)	≠	أُم (مادر)
نَهَائِيَّة	≠	بَدَائِيَّة (آغاز)

جمع‌های مکسر

معنی	مفرد	جمع
پسر	إِبْن	أَبْنَاء
پدر	أَب	أَبَاء

معنی	مفرد	جمع
پدربزرگ	جَدَّ	أَجْدَاد
پسر / فرزند	وَلَد	أَوْلَاد

عبارات منتخب درس سوم

۱ أَهْلًا وَسَهْلًا بِكُمْ؛

خوش آمدید.

۲ كَيْفَ حَالُكَ؟ أَنَا بِخَيْرٍ وَكَيْفَ أَنْتَ؟

حال تو چطور است؟ من خوبم و تو چطوری؟

۳ هَلْ أَنْتَ مِنْ مَشْهَدٍ؟ لَا، أَنَا مِنْ مَازَنْدَرَانِ فِي شَمَالِ إِيرَانَ.

آیا تو مشهدی هستی؟ نه من از مازندران (اهل مازندران) در شمال ایران هستم.

۴ مَا اسْمُكَ؟ إِسْمِي سَمِيرٌ وَمَا اسْمُكَ؟ إِسْمِي حَمِيدٌ.

اسم تو چیست؟ اسم من سمیر است و اسم تو چیست؟ اسم من حمید است.

۵ أَأَيْنَ أُسْرَتُكَ؟ هُمْ جَالِسُونَ هُنَاكَ.

خانواده تو کجاست؟ آنها آنجا نشسته‌اند.

۶ أَأَيْنَ فُنْدُقُكُمْ؟ فِي نِهَائِهِ هَذَا الشَّارِعَ.

هتل شما کجاست؟ در انتهای این خیابان

۷ كَمْ يَوْمًا فِي كَرْبَلَاءَ؟ ثَلَاثَةٌ أَيَّامٍ.

شما چند روز در کربلا هستید؟ سه روز

۸ فِي أَمَانٍ اللَّهُ. إِلَى اللَّقَاءِ. مَعَ السَّلَامَةِ.

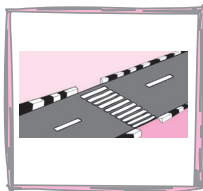
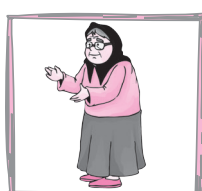
خداحافظ. به امید دیدار. به سلامت

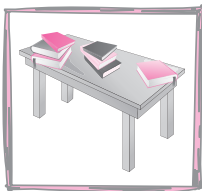
۱۵ نمره

آزمون درس سوم

۳

۱/۵	عبارت‌های زیر را به فارسی ترجمه کنید.	۱.
۱	الف) أَأَيْنَ أُسْرَتُكَ؟ ذَلِكَ أَبِي وَتِلْكَ أُمِّي.	
۱/۲۵	ب) أُسْرَةُ حَمِيدٍ فِي كَرْبَلَاءَ أَرْبَعَةَ أَيَّامٍ.	
۰/۷۵	ج) مَنْ هَذَا الْوَلَدُ؟ هُوَ أَخِي.	
۱	د) صَبَاحَ الْخَيْرِ يَا صَدِيقِي.	
۱	هـ) مَا هِيَ سَيِّدَةُ آيَاتِ الْقُرْآنِ؟ آيَةُ الْكُرْسِيِّ.	
۱	و) أَيُّ سُورَةٍ بِاسْمِ أَحَدِ الْفَلِزَّاتِ؟ سُورَةُ الْحَدِيدِ.	

۵/۰	۲. ترجمه صحیح را انتخاب کنید. (۱) فُنْدُقُنَا فِی نِهَایَةِ هَذَا الشَّارِعِ. الف) هتلمان در پایان آن خیابان است. ب) هتلمان در آخر این خیابان است. (۲) أُسْرَتِی جَالِسُونَ هُنَاكَ. الف) خانواده‌ای آنجا نشسته‌اند. ب) خانواده‌ام آنجا نشسته‌اند.								
۱	۳. نام هر تصویر را به زبان عربی از میان کلمات زیر پیدا کنید و زیر آنها بنویسید. (دو کلمه اضافی است) <table><tr><td>فُنْدُق</td><td>شارع</td><td>جَدَّة</td><td>جَدَّ</td><td>أُسْرَة</td><td>أَب</td></tr></table> (د) (ج) (ب) (الف)	فُنْدُق	شارع	جَدَّة	جَدَّ	أُسْرَة	أَب		
فُنْدُق	شارع	جَدَّة	جَدَّ	أُسْرَة	أَب				
۵/۰	۴. از میان کلمات زیر کلماتی که با هم مترادف یا متضاد هستند را پیدا کنید و در جای خالی بنویسید. (دو کلمه اضافی است) <table><tr><td>أَب</td><td>جَوَار</td><td>بِدَایَةِ</td><td>جَدَّ</td><td>وَالِد</td><td>جَدَّة</td></tr></table> ≠ =	أَب	جَوَار	بِدَایَةِ	جَدَّ	وَالِد	جَدَّة		
أَب	جَوَار	بِدَایَةِ	جَدَّ	وَالِد	جَدَّة				
۵/۰	۵. ترجمه کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) بَیْتُکَ فِی بِدَایَةِ الشَّارِعِ. ب) فِی أَمَانِ اللَّهِ، إِلَى اللِّقَاءِ.								
۵/۰	۶. در هر یک از موارد زیر کلمه ناهماهنگ را از نظر معنا و مفهوم مشخص کنید. <table><tr><td>الف) جَدَّی ☐</td><td>أُسْرَتِی ☐</td><td>أَلَّتِی ☐</td><td>جَدَّتِی ☐</td></tr><tr><td>ب) مَن ☐</td><td>ماذا ☐</td><td>یَوْمًا ☐</td><td>أَيُّ ☐</td></tr></table>	الف) جَدَّی ☐	أُسْرَتِی ☐	أَلَّتِی ☐	جَدَّتِی ☐	ب) مَن ☐	ماذا ☐	یَوْمًا ☐	أَيُّ ☐
الف) جَدَّی ☐	أُسْرَتِی ☐	أَلَّتِی ☐	جَدَّتِی ☐						
ب) مَن ☐	ماذا ☐	یَوْمًا ☐	أَيُّ ☐						
۵/۰	۷. با توجه به پاسخ، کلمه پرسشی مناسب را در جای خالی بنویسید. الف) صَفًا بَعْدَ مَرَحَلَةِ الْإِبْتِدَائِيَّةِ؟ سِتَّةَ ب) فُنْدُقُکَ؟ فِی نِهَایَةِ الشَّارِعِ.								
۵/۰	۸. با توجه به معنا و مفهوم درست یا نادرست بودن هر یک از عبارات زیر را مشخص کنید. الف) آيَةُ الْكُرْسِيِّ سَيِّدَةُ آيَاتِ الْقُرْآنِ. ب) سُورَةُ بَقَرَةَ بِاسْمِ امْرَأَةٍ. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐								
۵/۰	۹. گزینه مناسب را بر اساس قواعد انتخاب کنید. الف) هَؤُلَاءِ نَاجِحَاتٌ فِی دَرَسِهِنَّ. ب) جَالِسٌ فِی كُرْسِيٍّ. <table><tr><td>الطَّالِبَاتُ ☐</td><td>الطَّالِبَاتُ ☐</td></tr><tr><td>هِيَ ☐</td><td>هُوَ ☐</td></tr></table>	الطَّالِبَاتُ ☐	الطَّالِبَاتُ ☐	هِيَ ☐	هُوَ ☐				
الطَّالِبَاتُ ☐	الطَّالِبَاتُ ☐								
هِيَ ☐	هُوَ ☐								

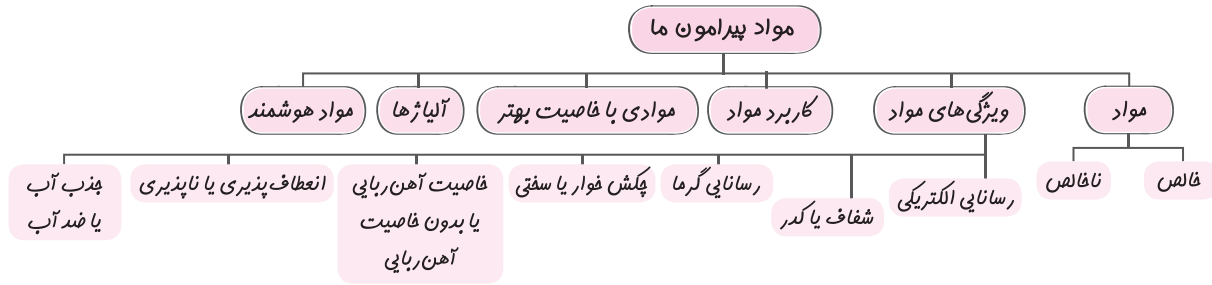
١٠	به پرسش‌های زیر به صورت واقعی و کوتاه پاسخ دهید. الف) مَا اسْمُكَ؟ ب) أَأَيْنَ يَتِيْتُكَ؟ ج) كَيْفَ حَالُكَ؟	١/٥
١١	کلماتی که از لحاظ معنایی با هم تناسب دارند را به یکدیگر وصل کنید. الف أَبُ الْأَبِ ضِدُّهَا «الْتَّهْيَاةُ» كَلَامٌ بَيْنَ شَخْصَيْنِ أُمُّ الْأَبِ ب الْبِدَايَةُ الْجَدَّةُ الْجَدُّ الْحِوَارُ	١
١٢	گزینه مناسب را بر اساس معنا و مفهوم انتخاب کنید. الف) عَدَدُ أَيَّامِ الْأُسْبُوعِ. ب) أَنْتِ عَلَيْكَ بِالشُّكْرِ.	٥/٥
١٣	با توجه به تصاویر به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ب) كَمْ كِتَابًا فِي الصُّورَةِ؟ الف) أَأَيْنَ الرَّجُلُ؟	١

یادداشت:

فابل مونه
گلببرگ علوم تجربی
هفتم

فصل چهارم: مواد پیرامون ما

درسنامه

طبیعی: به طور مستقیم از طبیعت به دست می آیند.

مواد در حالت کلی به دو دسته تقسیم می شوند

مصنوعی: با تغییراتی در مواد طبیعی و از چند نوع ماده به دست می آیند.

مواد طبیعی: گوگرد - طلا - نمک خوراکی - الماس

مثال

مواد مصنوعی: شیشه - ماسه - سیمان - پلاستیک

مثال

کاربرد مواد:

کاربرد مواد با توجه به ویژگی هایشان متفاوت است، که کاربردهای مختلفی در زندگی ما دارند.

ویژگی مواد:

تعریف	ویژگی ها	
کدام ماده روی دیگری خط می اندازد	نرم	سخت
در برابر ضربه شکل می گیرد یا می شکند	شکننده	چکش خوار
در اثر وارد کردن نیرو خم و کشیده می شود	انعطاف ناپذیر	انعطاف پذیر
آب را جذب می کند یا خیر	ضد آب	جاذب آب
ظاهر براق دارد یا کدر که نور را بازتاب نکند	کبد	شفاف
آهن ربا آن را جذب می کند یا خیر	بدون خاصیت آهن ربایی	خاصیت آهن ربایی
گرما و الکتریسیته را از خود عبور می دهد یا خیر	نارسانای گرما و الکتریسیته	رسانای گرما و الکتریسیته

مواد به غیر از ویژگی های داخل کادر از لحاظ برخی ویژگی های دیگر نیز بررسی می شوند که عبارتند از استحکام، چگالی، فراوانی و قیمت آن ها.

کلمه

انعطاف پذیری: نشان می دهد که آن ماده چقدر می تواند در اثر وارد کردن نیرو خم یا کشیده شود و پس از حذف نیرو دوباره به حالت اول برگردد.

مثل: کش لاستیکی

استحکام: مقدار نیرویی که لازم است تا یک ماده در اثر کشیدن گسسته یا بریده شود.

استحکام فلزات از بقیه مواد بالاتر است.

کلمه

چگالی: سبک یا سنگین بودن ماده را مشخص می کند، که براساس فرورفتن یا شناور ماندن روی آب مشخص می شود.

چگالی فلزات بیش تر از بقیه مواد است ولی چگالی خود فلزات با یکدیگر متفاوت است.

آلومینیوم > فولاد > طلا

نام فلز	ویژگی	مهم ترین کاربرد
آلومینیوم	محکم و سبک	ساخت هواپیما
فولاد	استحکام بالا	ساخت پل ها و اسکله های فلزی
طلا	چگالی بالا - ورقه ورقه شدن	ساخت زیورآلات

مقایسه قیمت فلزات:

آهن > روی > آلومینیوم > مس > کروم > قلع > نقره > طلا

موادی با خاصیت بهتر:

ترکیب چند ماده با یکدیگر سبب ایجاد ماده ای جدید با خاصیت بهتر می شود.

مثال:

استحکام بیشتر خشت → گل + آهک

سختی بیشتر ⇒ مغز مداد → خاک رس + کربن

مداد نرم تر ⇒ خاکستری > کربن

آلیاژها:

تعریف: موادی هستند که از مخلوط کردن دو یا چند فلز بدست می آیند.

گاهی یک نافلز به اسم کربن هم ممکن است با آهن ترکیب شود برای تولید یک آلیاژ

نحوه ساخت آلیاژ:

ذوب فلزات ← مفلوط کردن فلزات ذوب شده ← قرارگیری اتم های فلزات بین یکدیگر ← آلیاژ

مثال آلیاژ:

آلیاژ	اجرای سازنده	خواص	مثال
فولاد زنگ نزن	نیکل، کروم و آهن	سخت تر از آهن	استیل
چدن	کربن و آهن	سخت تر از آهن	قابلمه

مواد هوشمند:

ساخت مواد جدید با ترکیب و تغییر در مواد دیگر.

مواد جدید یا مواد هوشمند نسبت به مواد قبل خاصیت بهتری دارند.

فریم عینک انعطاف پذیر - لوازم دندان پزشکی

با توجه به آنچه در این فصل آموخته اید پاسخ دهید.

تمرین

مواد

۱. بیشتر مواد مورد استفاده ما به طور مستقیم از طبیعت به دست می آیند. ☐ درست ☐ نادرست

۲. کدام مورد به طور مستقیم از طبیعت به دست نمی آید.

الف) طلا (ب) مس (ج) آهن (د) شکر

کاربرد ویژگی های مواد

۳. اگر چگالی یک ماده از آب باشد آن ماده در سطح آب شناور می ماند.

۴. استحکام فلزات معمولاً بیشتر از سایر مواد است. ☐ درست ☐ نادرست

۵. کدام فلز زیر چگالی پایینی دارد و به عنوان فلز سبک در صنعت ساخت هواپیما استفاده می‌شود؟

(الف) مس (ب) آهن (ج) آلومینیوم (د) نقره

۶. از فلز برای ساخت سیم‌های برق استفاده می‌شود.

۷. کدام ویژگی مربوط به درآوردن فلزها به شکل‌های دلخواه می‌باشد؟

(الف) سختی (ب) چکش خواری (ج) رسانایی الکتریکی (د) چگالی

۸. چگالی کدام یک بیشتر است؟

(الف) آب (ب) نمک طعام (ج) طلا (د) چوب

۹. به جرم واحد حجم یک ماده می‌گویند.

۱۰. مواد داده شده داخل پرانتز را در جای مناسب داخل جدول قرار دهید.

(روغن، جیوه، چوب پنبه، آهن)

چگالی کمتر از آب	چگالی بیشتر از آب

۱۱. با کدام ماده می‌توانیم روی دیگری خط بیاوریم؟

شیشه - طلا - سکه

۱۲. فرمول زیر را تکمیل کنید.

خشت با استحکام بالا → + گل

۱۳. برای تولید یک مداد نرم تر باید میزان آن کم‌تر از کربن باشد.

آلیاژها، مواد هوشمند

۱۴. آلیاژها فقط از ترکیب دو یا چند فلز به دست می‌آیند.

۱۵. فلز پایه فولاد زنگ نزن است.

۱۶. آلیاژها ویژگی‌های نسبت به مواد اولیه دارند.

۱۷. کدام یک آلیاژی از آهن نیست؟

(الف) چدن (ب) فولاد (ج) برنز (د) استیل

۱۸. دو مورد از کاربردهای مواد هوشمند را بنویسید.

۱۹. برای ساخت اسکله از کدام مورد بهتر است استفاده شود چرا؟ آهن - فولاد

۲۰. مواد هوشمند چه موادی هستند؟

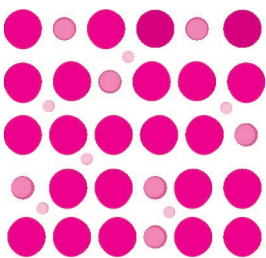
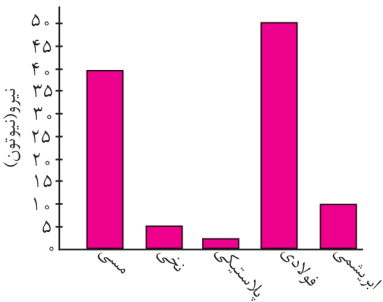
۱۵ نمره

آزمون فصل چهارم: مواد پیرامون ما

۴

۱	(الف) درست و نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید. ۱. همهٔ موادی که ما استفاده می‌کنیم مصنوعی هستند. ۲. فلزها بسیار انعطاف‌پذیر هستند و به همین دلیل به شکل‌های مختلف درمی‌آیند. ۳. برای سختی گل به آن آهک اضافه می‌کنند. ۴. چدن از ترکیب آهن با یک نافلز بدست می‌آید. درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐ درست ☐ نادرست ☐
۱/۵	(ب) گزینهٔ صحیح را انتخاب کنید. ۵. کدام مورد یک مادهٔ طبیعی است؟ الف. شکر ب. گوگرد ج. شیشه د. چدن ۶. سختی کدام ماده از بقیه بیشتر است؟ الف. شیشه ب. ناخن ج. نوک مداد د. الماس ۷. فلزات باعث می‌شود بتوانیم آن‌ها را به شکل مختلف درآوریم. الف. چکش خواری ب. سختی ج. انعطاف‌پذیری د. استحکام

۸.	کِشی که کشیده می‌شود و سپس به حالت اول خود باز می‌گردد خاصیت دارد.	الف. سخت ب. انعطاف‌پذیر ج. محکم د. نرم																					
۹.	چگالی کدام یک از بقیه کم‌تر است؟	الف. طلا ب. آلومینیوم ج. فولاد د. آهن																					
۱۰.	برای ساختن یک وسیله به کدام ویژگی‌های مواد توجه می‌کنند؟	الف. ویژگی‌های فیزیکی ب. قیمت ج. فراوانی د. تمام موارد																					
۱/۵	پ) جاهای خالی را کامل کنید. ۱۱. استحکام از سایر مواد بیشتر است. ۱۲. به جرم واحد حجم یک ماده می‌گویند. ۱۳. از برای برش شیشه استفاده می‌شود. ۱۴. در ساختن مغز مداد برای افزایش کربن به آن مقداری اضافه می‌کنند. ۱۵. ناخن از سخت‌تر است.																						
۲	ت) به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۱۶. برای ساخت قوطی آبمیوه چرا از فلز آلومینیوم استفاده می‌شود؟ ۱۷. چرا از فلز مس در ساخت سیم برق استفاده می‌شود؟ ۱۸. چرا برای ساخت سازه‌های اسکله که نباید زنگ بزنند از طلا استفاده نمی‌شود؟ (۲ دلیل) ۱۹. دو ماده سخت‌تر از آهن نام ببرید. ۲۰. نافلزی که در ساخت آلیاژها کاربرد دارد.																						
۱/۵	ث) اصطلاحات زیر را تعریف کنید. ۲۱. سختی: ۲۲. انعطاف‌پذیری: ۲۳. آلیاژها:																						
۰/۷۵	ج) موارد مرتبط زیر را به یکدیگر وصل کنید.	الف ۲۴. خاصیتی از ماده که سبک یا سنگین بودن را مشخص می‌کند. ۲۵. نشان دهنده میزان خم شدن و برگشت به وضعیت اولیه ۲۶. تغییر شکل جسم در اثر ضربه ب استحکام چگالی انعطاف‌پذیری چکش‌خواری																					
۱/۵	چ) جدول زیر را کامل کنید.	<table> <tr> <th>ویژگی</th><th>فلزات</th><th>نافلزات</th></tr> <tr> <td>۲۷. سطح براق و درخشنده</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>۲۸. ترد و شکننده</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>۲۹. رسانای خوب گرما</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>۳۰. نارسانای الکتریسیته</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>۳۱. چکش‌خوار</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>۳۲. سطح مات و کور</td><td></td><td></td></tr> </table>	ویژگی	فلزات	نافلزات	۲۷. سطح براق و درخشنده			۲۸. ترد و شکننده			۲۹. رسانای خوب گرما			۳۰. نارسانای الکتریسیته			۳۱. چکش‌خوار			۳۲. سطح مات و کور		
ویژگی	فلزات	نافلزات																					
۲۷. سطح براق و درخشنده																							
۲۸. ترد و شکننده																							
۲۹. رسانای خوب گرما																							
۳۰. نارسانای الکتریسیته																							
۳۱. چکش‌خوار																							
۳۲. سطح مات و کور																							

۰/۵ ۰/۵	ج) با توجه به شکل به سؤالات زیر پاسخ دهید. ۳۳. شکل مربوط به تغییر ساختار اتمی فلزات در اثر چکش خواری را رسم کنید. ۳۴. شکل زیر بیانگر چیست؟ 	
۱ ۰/۷۵ ۱ ۱ ۰/۵	خ) به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید. ۳۵. با توجه به نمودار مقدار نیرو برای پاره شدن رشته طناب‌ها به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف. کدام رشته دارای کم‌ترین استحکام است؟ ب) کدام رشته‌ها دارای استحکام بالایی هستند؟ ج) برای ساخت بدنه خودروها کدام یک از جنس‌های این نمودار مناسب است؟ 	۳۶. مواد تشکیل‌دهنده آلیاژ فولاد زنگی منزل را بنویسید. ۳۷. چرا شیرهای آب را از آلیاژهای آهن می‌سازند؟ ۳۸. به چه شکلی می‌توان خواص فلزات را تغییر داد؟ ۳۹. کسانی که با برق کار می‌کنند از دستکش پلاستیکی استفاده می‌کنند. چرا؟

پادداشت:

فایل نمونه
گلیبرگ فارسی
هفتم

نام‌ها و یادها

نار خندان، باغ را خندان کند / صحبت مردانت از مردان کند

- ◀ **نثر امروزی:** وجود یک انار شاداب باغی را شاداب می‌کند، همانگونه که هم‌نشینی با اشخاص جوانمرد تو را به انسانی جوانمرد تبدیل می‌کند.
- ◀ **تعداد جمله‌ها:** دو جمله — **۱:** نار خندان، باغ را خندان کند، **۲:** صحبت مردانت از مردان کند.
- ◀ **آرایه‌ها:** جان‌بخشی (تشخیص): نار خندان، باغ را خندان کند. / کنایه: صحبت مردانت از مردان کند (تأثیر همنشین) / تناسب (مراعات نظیر): نار = انار، باغ
- ◀ **نکته‌های دستوری:** نار خندان: گروه نهادی / باغ: مفعول / را: حرف نشانه مفعول / خندان کند: فعل (غیر ساده، متعدی، غیر اسنادی) / صحبت مردانت = صحبت مردان تو [را] = صحبت مردان: گروه نهادی / ت = تو: مفعول / از: حرف اضافه / مردان: متمم / کند: فعل (مضارع، غیر اسنادی، متعدی)

درس نهم — نصیحت امام (قُدس سِرّه)

بررسی عبارت‌های برگزیده:

- ◀ **عبارت** دانش‌آموزان یک مدرسه دخترانه برای امام خمینی (قُدس سِرّه) نامه می‌نویسند. آنها در نامه‌شان به کتاب درسی خود اشاره می‌کنند که در آن نوشته شده است. امام محمّد تقی، علیه السلام، نامه‌ای نصیحت آمیز به یکی از یاران خود نوشته است.
- ◀ **نثر امروزی:** دانش‌آموزان یک مدرسه دخترانه برای امام خمینی (قُدس سِرّه) نامه‌ای نوشتند و در آن نامه با اشاره به کتاب درسی خودشان می‌گویند: در آن کتاب نوشته است امام محمّد تقی (ع) نامه‌ای پندآمیز به یکی از یارانش نوشته است.
- ◀ **تعداد جمله‌ها:** پنج جمله — **۱:** دانش‌آموزان یک مدرسه دخترانه برای امام خمینی (قُدس سِرّه) نامه می‌نویسند، **۲:** آنها در نامه‌شان به کتاب درسی خود اشاره می‌کنند، **۳:** که در آن نوشته شده است، **۴:** امام محمّد تقی، نامه‌ای نصیحت آمیز به یکی از یاران خود نوشته است، **۵:** علیه السلام (بر او درود باد).
- ◀ **آرایه‌ها:** تناسب (مراعات نظیر): دانش‌آموزان، مدرسه، کتاب درسی
- ◀ **نکته‌های دستوری:** دانش‌آموزان یک مدرسه دخترانه: گروه نهادی / برای: حرف اضافه / امام خمینی (قُدس سِرّه): گروه متممی / نامه: مفعول / می‌نویسند: فعل (مضارع، متعدی، غیر اسنادی) / آنها: نهاد / در: حرف اضافه / نامه‌شان = نامه‌ی خودشان: گروه متممی / به: حرف اضافه / کتاب درسی خود: گروه متممی / اشاره می‌کنند: فعل (غیر اسنادی، غیر ساده، مضارع، لازم) / که: حرف ربط / در: حرف اضافه / آن: متمم / نوشته شده است: فعل (غیر اسنادی، ماضی، غیر ساده، متعدی، مجهول) / امام محمّد تقی: گروه نهادی / نامه‌ای نصیحت آمیز: گروه مفعولی / به: حرف اضافه / یکی: متمم / از: حرف اضافه / یاران خود: گروه متممی / نوشته است: فعل (ماضی، ساده، متعدی، غیر اسنادی)

- ◀ **عبارت** دانش‌آموزان می‌نویسند: «ولی اماما، ما شما را نمی‌توانیم نصیحت کنیم. زیرا شما بزرگوارید و از همه گناهان به دورید. شما آن امام بت‌شکنی هستید که مدت چهل سال است نمازهای شب‌تان ترک نشده.»

- ◀ **نثر امروزی:** دانش‌آموزان در نامه خود می‌نویسند: اقا، ای امام! ما نمی‌توانیم به شما پند و اندرز بدهیم. زیرا شما مقام بالایی دارید و هیچ گناهی نمی‌کنید. شما آن رهبر بت‌شکنی هستید که چهل سال تمام همیشه نماز شب خود را خوانده‌اید.

◀ **آرایه‌ها:** تناسب (مراعات نظیر): امام، نماز شب / تلمیح: امام بت‌شکن (اشاره به حضرت ابراهیم و شکستن بت‌ها)

◀ **نکته‌های دستوری:** دانش‌آموزان: گروه نهادی / می‌نویسند: فعل (مضارع، متعدی، ساده)

کلّ جمله داخل «مفعول است برای فعل می‌نویسند»

ولی: حرف ربط / امام: منادا / «ا»: حرف ندا / ما: نهاد / نمی‌توانیم: فعل (مضارع، لازم، ساده) / شما: مفعول / را: حرف نشانه مفعول / نصیحت کنیم: فعل (مضارع، غیر ساده، متعدی، غیراسنادی)

◀ **ما:** نهاد جمله آخر این عبارت «حذف به قرینه لفظ» شده است.

گاهی مانند این عبارت ارکان یک جمله «مفعول و حرف نشانه مفعول» در داخل جمله قبل یا بعدی نوشته می‌شود که به هنگام

توضیح نقش‌ها باید به جای اصلی خود برگردند.

«ما شما را نمی‌توانیم نصیحت کنیم»: ما نمی‌توانیم شما را نصیحت کنیم. / زیرا: حرف ربط / شما: نهاد / بزرگوارید = بزرگوار هستید: (بزرگوار: مسند، هستید: فعل «اسنادی، ساده، مضارع») / و: حرف ربط / از: حرف اضافه / همه گناهان: گروه متممی / به دورید = به دور هستید: (به: حرف اضافه، دور: متمم، هستید: فعل «اسنادی، مضارع، ساده») به دور: در این جمله «مسند» واقع شده است «به دور = دور» / شما: نهاد / آن امام بت‌شکنی: گروه مسندی / هستید: فعل (اسنادی، مضارع، ساده) / که: حرف ربط / مدت چهل سال: گروه قیدی / است: فعل (اسنادی، مضارع، ساده) / نمازهای شبتان = نمازهای شب شما: گروه نهادی / ترک: مسند / نشده است: فعل (اسنادی، ماضی)

فعل‌های «اسنادی» را فعل‌های «ربطی» هم می‌گویند.

فعل‌های «غیراسنادی» را فعل‌های «غیرربطی» هم می‌گویند.

«شوق خواندن»

عبارت علامه محمدتقی جعفری، از همان کودکی کنجکاو و دقیق بود. همراه دایی و برادرش به دامن طبیعت می‌رفت. طبیعت را دوست داشت و می‌کوشید از زیبایی‌های آن لذت ببرد.

◀ **نثر امروزی:** دانشمند بزرگ محمدتقی جعفری، از دوران خردسالی بسیار کنجکاو و با دقت بود. گاهی با دایی و برادر خود به میان طبیعت می‌رفت. او دوستدار طبیعت بود و تلاش می‌کرد از زیبایی‌های آن لذت ببرد.

◀ **تعداد جمله‌ها:** پنج جمله — **۱:** علامه محمدتقی جعفری، از همان کودکی کنجکاو و دقیق بود، **۲:** همراه دایی و برادرش به دامن طبیعت می‌رفت، **۳:** طبیعت را دوست داشت، **۴:** و می‌کوشید، **۵:** از زیبایی‌های آن لذت ببرد.

◀ **آرایه‌ها:** تناسب (مراعات نظیر): کنجکاو، دقیق

◀ **نکته‌های دستوری:** علامه محمدتقی جعفری: گروه نهادی / از: حرف اضافه / همان کودکی: گروه متممی / کنجکاو: مسند / و: حرف ربط (عطف) / دقیق: مسند / بود: فعل (اسنادی، ساده، ماضی) / همراه = با: حرف اضافه / دایی: متمم / و: حرف ربط (عطف) / برادرش = برادر خودش: گروه متممی / به: حرف اضافه / دامن طبیعت: گروه متممی / می‌رفت: فعل (ماضی، ساده، غیراسنادی، لازم) / **او =** علامه محمدتقی جعفری: نهاد پنهان در فعل «دوست داشت» / طبیعت: مفعول / را: حرف نشانه مفعول / دوست داشت: فعل (غیراسنادی، غیر ساده، ماضی، متعدی) / و: حرف ربط / **او =** علامه محمدتقی جعفری: نهاد پنهان در فعل «می‌کوشید» / می‌کوشید: فعل (ماضی، ساده، لازم، غیراسنادی) / **او =** علامه محمدتقی جعفری: نهاد پنهان در فعل «لذت ببرد» / از: حرف اضافه / زیبایی‌های آن: گروه متممی / لذت ببرد: فعل (غیر ساده، غیراسنادی، لازم، ماضی)

عبارت از روزی که وارد مدرسه شده بود، کلاس درس را نیز مثل گشت و گذار در صحراها و باغ‌ها دوست می‌داشت.

◀ **نثر امروزی:** از ابتدای ورودش به مدرسه همانگونه که تفریح و سفر در طبیعت را دوست داشت عاشق مدرسه هم شده بود.

◀ **تعداد جمله‌ها:** دو جمله — **۱:** از روزی که وارد مدرسه شده بود، **۲:** کلاس درس را نیز مثل گشت و گذار در صحراها و باغ‌ها دوست می‌داشت.

◀ **آرایه‌ها:** تشبیه: مشبّه: (کلاس درس = درس خواندن)، مشبّه‌یّه: گشت و گذار در صحرا، حرف تشبیه: مثل، وجه شبه: (دوست داشتن = علاقه‌مند بودن) / تناسب (مراعات نظیر): مدرسه، کلاس درس

◀ **نکته‌های دستوری:** [او = محمدتقی جعفری]: نهاد پنهان در فعل «وارد مدرسه شده بود» / از: حرف اضافه / روزی: متمم / که: حرف ربط / وارد مدرسه شده بود: فعل (غیر ساده، ماضی، لازم) / [او = محمدتقی جعفری]: نهاد پنهان در فعل «دوست می‌داشت»

عبارت در اولین ساعات حضورش در قم به حرم حضرت معصومه (س) پناه برد. سر بر ضریح آن حضرت گذاشت و آرام اشک ریخت.
نثر امروزی: [او = محمدتقی جعفری] در ابتدای حضورش در قم به حرم حضرت معصومه (س) رفت. در آنجا سرش را به ضریح آن حضرت تکیه داد و آهسته گریه کرد.

تعداد جمله‌ها: سه جمله — **۱:** در اولین ساعات حضورش در قم به حرم حضرت معصومه (س) پناه بُرد. **۲:** سر بر ضریح آن حضرت گذاشت، **۳:** و آرام اشک ریخت.

◀ **آرایه‌ها:** تناسب (مراعات نظیر): حرم، ضریح

◀ **نکته‌های دستوری:** [او = محمدتقی جعفری]: نهاد پنهان در فعل «پناه بُرد» / در: حرف اضافه / اولین ساعات حضورش: گروه متممی / در: حرف اضافه / قم: متمم / به: حرف اضافه / حرم حضرت معصومه (س): گروه متممی / پناه برد: فعل (غیر ساده، ماضی، غیراسنادی، لازم) / [او = محمدتقی جعفری]: نهاد پنهان در فعل «گذاشت» / سر: مفعول / بر: حرف اضافه / ضریح آن حضرت: گروه متممی / گذاشت: فعل (ماضی، ساده، متعدی) / و: حرف ربط / [او = محمدتقی جعفری]: نهاد پنهان در فعل «ریخت» / آرام: قید / اشک: مفعول / ریخت: فعل (ماضی، ساده، متعدی، غیراسنادی)

عبارت حجره‌ای ساده و کوچک نصیب او شد. حجره‌ای که فضای آن بیش از شش مترمربع نبود.

◀ **نثر امروزی:** اتاقی ساده و کوچک به او اختصاص داده شد. که تنها شش مترمربع بود.

◀ **تعداد جمله‌ها:** دو جمله — **۱:** حجره‌ای ساده و کوچک نصیب او شد. **۲:** حجره‌ای که فضای آن بیش از شش مترمربع نبود.

◀ **آرایه‌ها:** تکرار: حجره / تناسب (مراعات نظیر): فضا، مترمربع

◀ **نکته‌های دستوری:** حجره‌ای ساده: گروه نهادی / و: حرف ربط (عطف) / کوچک: نهاد / نصیب او: گروه مسندی / شد: فعل (اسنادی، ساده، ماضی) / که: حرف ربط / فضای آن حجره: گروه نهادی / بیش از شش مترمربع: گروه مسندی / نبود: فعل (اسنادی، ساده، ماضی)

گاهی مثل عبارت بالا گروه نهادی در جمله پراکنده است.

حجره‌ای = یک حجره

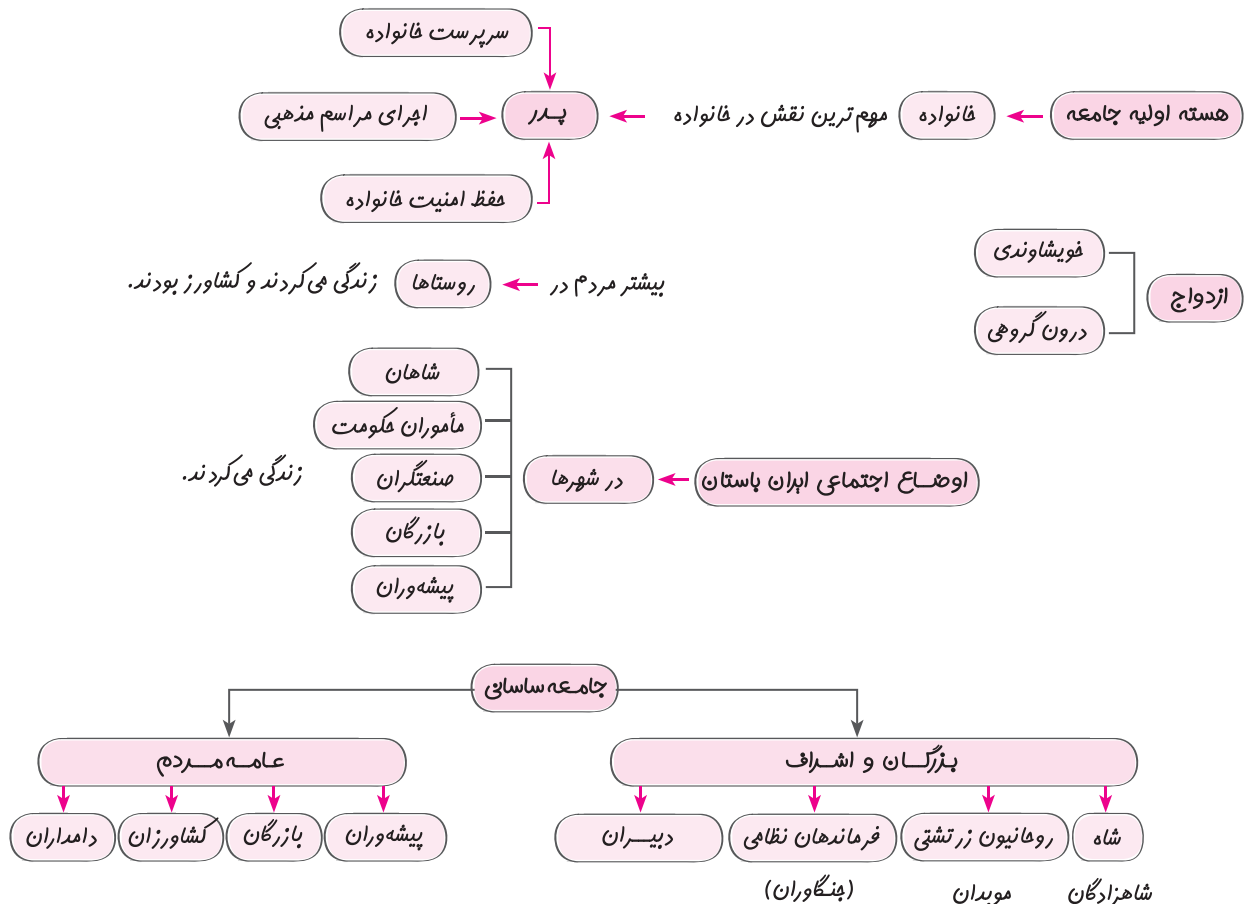
سوالات امتحانی درس نهم

۱.	متن زیر چند جمله است؟ فرزندان عزیزم، نامهٔ محبت‌آمیز شما را قرائت کردم. کاش، شما عزیزان مرا نصیحت می‌کردید که محتاج آنم.
۲.	برای هر کلمه یک هم‌خانواده بنویسید. ترقی: وظیفه: علامه: اخلاص:
۳.	ساخت کدام فعل «ساده» و کدام فعل «غیرساده» است؟ می‌بست: احساس کردم: شفا داد:
۴.	در عبارت زیر کدام آرایهٔ ادبی وجود دارد؟ حرم، دل او را آرام می‌کرد و مدرسه، اندیشه‌اش را
۵.	نقش دستوری «خوب» در کدام جمله فرق دارد؟ الف) حال دوست من خوب شد. ب) شکار پرنده‌ها از نظر او خوب نبود. پ) درس‌هایتان را خوب بخوانید. ت) پس از زیارت حرم حال او خوب گشت.
۶.	اگر برای جملهٔ زیر یک «ضمیر» به عنوان نهاد بنویسیم، آن ضمیر کدام خواهد بود؟ از خداوند تعالی، سلامت و سعادت و ترقی در علم و عمل برای شما نور چشمان، آرزو می‌کنم. الف) اوّل شخص مفرد ب) دوم شخص جمع پ) سوم شخص مفرد ت) اوّل شخص جمع
۷.	مترادف هر واژه را بنویسید. عطش: محتاج: مفید: شیفته:
۸.	کلمهٔ مشخص شده چه نقشی دارد؟ حجره‌ای ساده و کوچک نصیب او شد. حجره‌ای که برای محمدتقی از همهٔ دنیا بزرگ‌تر بود.
۹.	در هر جمله به جای (.....) کلمهٔ مناسب بگذارید. الف) از حرم تا مدرسه نبود. ب) از خداوند خواست به قلب نگران مادر بخشد. پ) محمد تقی هر روز تا نیمه‌های به مطالعه و اندیشیدن می‌پرداخت. ت) فرزندان عزیزم از پدران و مادرانتان را غنیمت شمارید.
۱۰.	می‌دانیم فعل‌های اسنادی را فعل «ربطی» هم می‌گویند، کدام جملهٔ زیر فعل ربطی ندارد؟ الف) سعی کنید برای اسلام و جمهوری اسلامی و کشورتان مفید باشید. ب) با ناراحتی از هم کلاسی‌هایش دور می‌شد. پ) گلیم کهنه و ساده‌ای کف آن را پوشانده بود. ت) فعل‌های برخی جمله‌ها همیشه ربطی است.

فایل نمونه
کلیبرگ مطالعات اجتماعی
هفتم

فصل یازدهم: اوضاع اجتماعی - اقتصادی ایران باستان درس نامه.

درس ۲۱: اوضاع اجتماعی ایران باستان

سوالات امتحانی درس بیست و یکم: اوضاع اجتماعی ایران باستان

۲۱

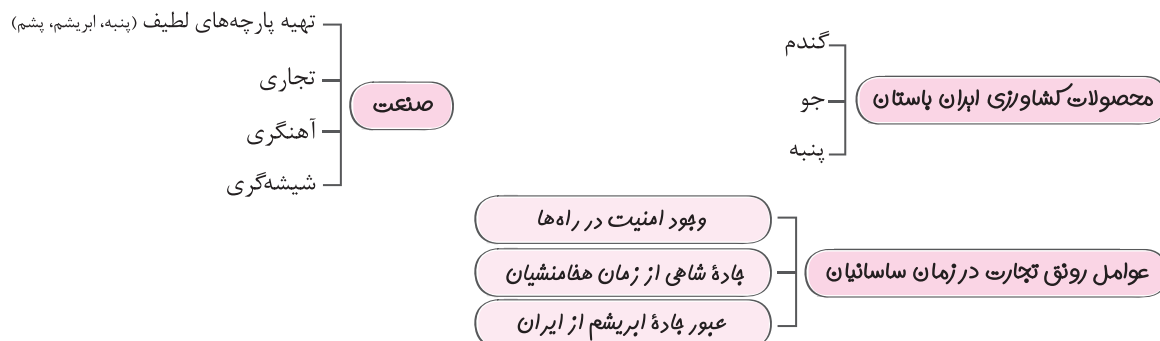
۱.	بیشترین جمعیت را در دوره ایران باستان تشکیل می‌دادند.	پاسخ درست را انتخاب کنید.
۲.	اختلافات طبقاتی در کدام دوره به اوج رسید و تبعیض آمیز بود؟	
۳.	موبدان زرتشتی که جزء طبقه بزرگان بودند با اختلاف طبقاتی مخالفت می‌کردند.	
۴.	ایرانیان باستان و به خصوص شاهان و درباریان که سلطنت موروثی داشتند برای اولاد پسر ارزش خاصی قائل بودند.	
۵.	در گذشته‌های دور اغلب جوامع و تمدن‌های باستانی نظام طبقاتی نداشتند.	

- ☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست

جمله‌های زیر را کامل کنید.	
۶. در ایران باستان شهرها بیش‌تر محل زندگی و حکومت بود و علاوه بر آن‌ها و نیز در شهرها زندگی می‌کردند.	
۷. پس از یک‌جانشینی، اجتماعی پدید آمد.	
۸. در دوره فرمانروایان شهرهای زیادی بنا کردند و جمعیت شهری به طور چشمگیری افزایش یافت.	
۹. یکی از منابعی که مورخان برای پی بردن به اوضاع و احوال مردم دوره‌ی ایران باستان از آن استفاده می‌کنند است.	
به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱۰. چرا در ایران باستان ازدواج معمولاً خویشاوندی و درون‌گروهی بود؟	
۱۱. چه عواملی موجب شد که به تدریج در جامعه اختلاف طبقاتی به وجود آید؟	
۱۲. در جامعه ساسانی اشراف و بزرگان از چه امتیازاتی برخوردار بودند؟	
۱۳. کدام گروه در جامعه ساسانی نفوذ زیادی در دستگاه حکومتی داشتند؟	
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.	
۱۴. اهمیت خانواده در ایران باستان را بنویسید.	
۱۵. خانواده در ایران باستان کدام نیازها را تأمین می‌کرد؟	
۱۶. در دوره ساسانی جامعه به چند طبقه تقسیم می‌شد؟ بنویسید.	
۱۷. وضعیت کشاورزان در جامعه ساسانی چگونه بود؟	
۱۸. جامعه طبقاتی دوره ساسانی چه ویژگی‌هایی داشت؟	

درس ۲۲: اوضاع اقتصادی در ایران باستان

■ کشاورزی مهم‌ترین پیشه و وسیله معیشت مردن در ایران باستان بود.

سوالات امتحانی درس بیست و دوم: اوضاع اقتصادی در ایران باستان

۲۲

پاسخ درست را انتخاب کنید.	
۱. در ایران باستان بیش‌ترین حجم مالیات را چه کسانی پرداخت می‌کردند؟ الف. دامداران ب. پیشه‌وران و بازرگانان پ. بزرگان و اشراف ت. کشاورزان	
جمله‌های درست و نادرست را مشخص کنید.	
۲. فلات ایران از نخستین سرزمین‌هایی بود که کشاورزی و پرورش دام در آن آغاز شد.	درست ☐ نادرست ☐
۳. ایرانیان به سبب تجربه و مهارت در دریانوردی به تجارت دریایی روی آوردند.	درست ☐ نادرست ☐
۴. حاکمان ایالت‌ها با اجازه پادشاه می‌توانستند سکه‌های زرین ضرب کنند.	درست ☐ نادرست ☐
۵. بزرگان و اشراف از پرداخت مالیات سرانه معاف بودند.	درست ☐ نادرست ☐

۶.	مهم‌ترین پیشه و وسیلهٔ معیشت در ایران باستان بود.
۷.	مهم‌ترین محصولات زراعی ایرانیان باستان و بود.
۸.	در دوران باستان، ارزشمندترین و پرسودترین کالای تجاری بود که از به و سرزمین‌های دیگر صادر می‌شد.
۹.	در دوران تجارت دریایی رونق گرفت.
۱۰.	در زمان برای اولین بار به فرمان سکه‌ای به نام یا ضرب شد.
۱۱.	سکه‌های زرین فقط به فرمان و به نام ضرب می‌شد.
۱۲.	در ایران باستان منبع اصلی درآمد حکومت بود که به صورت یا دریافت می‌شد.
	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
۱۳.	چه عواملی باعث رونق تجارت در ایران باستان شده بود؟
۱۴.	در ایران باستان چه کالاهایی صادر می‌شد؟
۱۵.	جادهٔ ابریشم از چه مناطقی عبور می‌کرد و چرا به این نام مشهور است؟
	به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.
۱۶.	وضعیت صنعت در ایران باستان چگونه بود؟
۱۷.	چرا حکومت ساسانی مانع از ارتباط مستقیم تجاری میان چین و روم (اروپا) می‌شد؟
۱۸.	ضرب سکه چه تأثیری در تجارت ایران باستان داشت؟
۱۹.	حکومت‌های ایران باستان از چه منابعی درآمد کسب می‌کردند؟
۲۰.	درآمدهای حکومتی در ایران باستان چگونه صرف می‌شد؟

بادداشت: